

Bringing the Convention closer to home
Là Convention à votre porte

Admisibilitatea unei cereri¹

1. Formularul de cerere și Articolul 47 din Regulamentul Curții	1
2. Epuizarea căilor de recurs interne și termenul de șase luni (Articolul 35 § 1 al Convenției)	2
3. Cererea abuzivă (Articolul 35 § 3 al Convenției)	3
4. Cererea deja adresată Curții sau unei alte instanțe internaționale (Articolul 35 § 2 al Convenției)	3
5. Calitatea de victimă (Articolul 34 al Convenției)	3
6. Responsabilitatea statului (<i>Ratione personae</i>) (Articolul 35 § 3 al Convenției)	4
7. Jurisdicția teritorială (<i>Ratione loci</i>) (Articolul 35 § 3 al Convenției)	4
8. Jurisdicția temporală (<i>Ratione temporis</i>) (Articolul 35 § 3 al Convenției)	4
9. Obiectul cererii (<i>Ratione materiae</i>) (Articolul 35 § 3 al Convenției)	5
10. Absența unui prejudiciu important (Articolul 35 § 3 (b) al Convenției)	5
11. Cererea vădit nefondată (Articolul 35 § 3 al Convenției)	5
12. Remarci finale	6

Curtea Europeană a Drepturilor Omului declară inadmisibile aproximativ 90% din cererile primite ca fiind inadmisibile. Este evident atât în lumina acestei statistici cât și a experienței noastre că majoritatea reclamanților și mulți dintre avocați au nevoie de o cunoaștere mai bună a condițiilor de admisibilitate.

1. Formularul de cerere și Articolul 47 din Regulamentul Curții

Pentru ca cererea dumneavoastră să fie declarată admisibilă de către Curte trebuie în primul rând să prezentați toate informațiile solicitate în formularul de cerere. Acesta trebuie să conțină, între altele, rezumatul cauzei dumneavoastră, o prezentare succintă a încălcărilor Convenției și să comporte la sfârșit semnătura dumneavoastră originală. Trebuie de asemenea să anexați copii ale tuturor documentelor relevante, cum ar fi hotărârile instanțelor naționale.

¹ © Council of Europe/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2015
Curtea nu își asuma răspunderea juridică pentru conținutul acestui text.

Cererea dumneavoastră nu trebuie să fie anonimă.

Trebuie să menționați numele dumneavoastră astfel încât să puteți fi identificat.

Dacă nu doriți să vă fie dezvăluită identitatea față de public, trebuie să informați Curtea fie în formularul de cerere fie la scurt timp după expedierea acestuia. Trebuie să expuneți motivele solicitării dumneavoastră și să precizați eventualul impact al divulgării identității dumneavoastră. Decizia în acest sens aparține Curții. În cazul în care Curtea va autoriza anonimatul, veți fi desemnat prin inițialele dumneavoastră sau printr-o literă a alfabetului. În caz contrar, numele dumneavoastră va figura în toate textele publicate de către Curte on-line în baza sa de date HUDOC.

Vă aducem la cunoștință că toate informațiile referitor la Articolul 47 din Regulamentul Curții pot fi găsite pe pagina internet a Curții la rubrica „Reclamanți”².

2. Epuizarea căilor de recurs interne și termenul de șase luni (Articolul 35 § 1 al Convenției)

Trebuie să completați formularul de cerere înaintea expirării termenului ferm de șase luni. Doar expedierea formularului de cerere complet va întrerupe termenul de șase luni.

Trebuie să expediați cererea prin poștă cât mai rapid posibil în decurs de șase luni. Perioada de șase luni începe să curgă de la data deciziei interne definitive care indică faptul că ați epuizat toate căile de recurs interne. Dacă data deciziei interne definitive este 20 ianuarie, trebuie să expediați formularul de cerere cel târziu pe data de 20 iulie la miezul nopții. Faptul că termenul de șase luni expiră într-o zi de sâmbătă, de duminică sau de sărbătoare legală nu modifică această durată.

Trebuie menționat că, odată cu intrarea în vigoare a Protocolului nr. 15, termenul de șase luni va fi redus la patru luni.

În ceea ce privește epuizarea căilor de recurs interne, trebuie să utilizați, la nivel național, toate căile de recurs care ar putea remedia situația de care vă plângeți. Cel mai des este vorba de un proces la tribunalul civil, penal sau administrativ competent, urmat, dacă e cazul, de un apel și chiar de un recurs în fața unei instanțe superioare, cum ar fi Curtea Supremă sau Curtea Constituțională, în cazul în care aceasta există.

În afară de aceasta trebuie să respectați normele și procedurile aplicabile în legislația internă. Dacă instanțele naționale nu au putut examina cauza dumneavoastră pe motiv că nu le-ați sesizat în termenele stabilite de legislația națională, cererea dumneavoastră în fața Curții Europene poate fi declarată inadmisibilă.

În fine, atunci când vă adresați instanțelor naționale trebuie să menționați cel puțin încălcările drepturilor din Convenție de care vă plângeți în fața Curții.

² <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ron>

3. Cererea abuzivă (Articolul 35 § 3 al Convenției)

Cererea dumneavoastră poate fi declarată inadmisibilă ca fiind abuzivă.

Este vorba de cazul când dumneavoastră dezinformați Curtea introducând o cerere sub identitate falsă sau prezentând documente false, sau dacă omiteți să informați Curtea cu privire la un element esențial pentru examinarea cauzei sau la aspecte importante survenite în cursul procedurii în fața Curții Europene cum ar fi o decizie judecătorească în favoarea dumneavoastră.

Cererea dumneavoastră poate fi declarată inadmisibilă dacă utilizați un limbaj ofensator cum ar fi insultele sau dacă încălcați obligația de confidențialitate în procesul soluționării pe cale amiabilă.

4. Cererea deja adresată Curții sau unei alte instanțe internaționale (Articolul 35 § 2 al Convenției)

Cererea dumneavoastră poate fi declarată inadmisibilă în cazul în care Curtea Europeană a examinat deja o cerere introdusă anterior de către dumneavoastră, referitor la aceleași fapte și capete de plângere.

Același lucru e valabil pentru o cerere identică cu o cerere pe care deja ați supus-o unei alte instanțe internaționale cum ar Comisia pentru Drepturile Omului a Organizației Națiunilor Unite.

5. Calitatea de victimă (Articolul 34 al Convenției)

Puteți invoca o încălcare a Convenției numai dacă sunteți victima acestei încălcări.

Puteți fi victimă directă. De exemplu, dacă ați fost supus, în timpul detenției, relelor tratamente pe care justiția națională nu le-a recunoscut sau condamnat sau pentru care nu ați obținut o despăgubire suficientă.

Puteți fi de asemenea victimă indirectă. Este cazul dacă, de exemplu, victima directă a încălcării a decedat înainte de a fi introdus cererea sa în fața Curții Europene iar dumneavoastră aveți un interes legitim fiind ruda cea mai apropiată a victimei, de a vă plânge, de exemplu, de decesul sau de dispariția rudei dumneavoastră. Cu toate acestea, dacă plângerea introdusă nu are legătură directă cu decesul sau dispariția, calitatea dumneavoastră de victimă poate fi refuzată.

Vă puteți adresa Curții și în calitate de victimă potențială dacă, de exemplu, sunteți un cetățean străin a cărui expulzare a fost decisă dar încă nu a fost pusă în aplicare, iar punerea în aplicare a acesteia v-ar putea expune riscului de a fi supus tratamentelor inumane, degradante, sau torturii în țara de destinație.

În cele din urmă, dacă decesul victimei survine în cursul procedurii în fața Curții Europene și dacă sunteți moștenitorul sau o rudă apropiată a acesteia, puteți continua cererea cu condiția să demonstrați că aveți un interes suficient în acest sens.

6. Responsabilitatea statului (*Ratione personae*) (Articolul 35 § 3 al Convenției)

Încălcarea Convenției pe care o invocați trebuie să fi fost comisă de către statul pârât în cauză sau să-i poată fi imputabilă într-un fel sau altul.

Cererea dumneavoastră poate fi declarată inadmisibilă în privința statului pârât implicat:

- dacă aceasta este îndreptată împotriva unei persoane particulare;
- dacă aceasta este îndreptată împotriva unui stat care nu a ratificat Convenția sau un protocol la Convenție;
- sau dacă aceasta este îndreptată direct împotriva unei organizații internaționale, cum ar fi instituțiile Uniunii Europene, care nu au aderat la Convenție.

Dacă însă plângerea dumneavoastră este îndreptată împotriva statelor membre ale Uniunii Europene în privința modului în care acestea aplică legislația comunitară, aceasta poate fi declarată admisibilă.

Puteți introduce o cerere dacă sunteți o persoană particulară sau o organizație neguvernamentală, cum ar fi o asociație sau o societate privată. Puteți introduce o cerere indiferent de cetățenia, statutul de imigrant sau capacitatea dumneavoastră juridică.

7. Jurisdicția teritorială (*Ratione loci*) (Articolul 35 § 3 al Convenției)

Încălcarea Convenției de care vă plângeți trebuie să fi avut loc în jurisdicția teritorială a statului pârât în cauză sau pe teritoriul controlat în mod efectiv de acest stat.

De exemplu, un stat este răspunzător de acțiunile reprezentanților săi diplomatici și consulari în străinătate în cadrul misiunilor diplomatice, atunci când aceștia își exercită autoritatea și controlul asupra unei persoane în afara teritoriului acestui stat.

8. Jurisdicția temporală (*Ratione temporis*) (Articolul 35 § 3 al Convenției)

Acele sau faptele de care vă plângeți trebuie să fi avut loc după data intrării în vigoare a Convenției în statul pârât în cauză.

Cu toate acestea, cererea dumneavoastră poate fi declarată admisibilă dacă se referă la o situație continuă care a început înainte ratificării și s-a prelungit după această dată. De exemplu, Curtea s-a declarat competentă privind disparițiile care au avut loc cu vreo treisprezece ani înainte de recunoașterea de către statul pârât a dreptului de recurs individual. Într-adevăr, dispariția nu este un act sau eveniment „instantaneu”. Astfel, obligația procedurală de a ancheta subzistă în mod potențial atâta timp cât soarta persoanei dispărute nu a fost clarificată, chiar dacă decesul acesteia poate fi prezumat.

9. Obiectul cererii (*Ratione materiae*) (Articolul 35 § 3 al Convenției)

Trebuie să invocați un drept protejat de Convenție și de Protocoalele sale, cum ar fi dreptul la viață sau dreptul la un recurs efectiv. Cererea dumneavoastră poate fi respinsă ca fiind incompatibilă pe motivul obiectului acesteia. De exemplu, sunt inadmisibile cererile privind dreptul de a obține un permis de conducere sau dreptul de a intra și de a avea reședința pe teritoriul unui stat contractant pentru persoanele care nu sunt cetățeni ai statului respectiv.

Cererea dumneavoastră trebuie să intre în sfera de aplicare a dreptului pe care îl invocați cum ar fi dreptul la un proces echitabil, dreptul la respectarea vieții private și de familie sau dreptul la protecția proprietății. Astfel, de exemplu, garanțiile articolului 6 al Convenției referitor la un proces echitabil nu se aplică procedurilor de azil politic, de expulzare și nici majorității procedurilor fiscale.

10. Absența unui prejudiciu important (Articolul 35 § 3 (b) al Convenției)

Cererea dumneavoastră poate fi declarată inadmisibilă dacă nu ați suferit niciun prejudiciu important.

Elementul luat în considerație în acest caz este impactul financiar nesemnificativ. Este cazul dacă plângerea dumneavoastră se referă la neexecutarea unei decizii prin care vi se acordă o sumă de 34 de euro sau la restanțe salariale de 200 de euro. Încălcarea dreptului trebuie să atingă un nivel minim de gravitate pentru a garanta examinarea acesteia de către o curte internațională.

Cu toate acestea, există două clauze de salvagardare pentru acest criteriu: în primul rând, cazul în care respectarea drepturilor omului impune examinarea cauzei pe fond. Astfel, într-o cerere în care suma în cauză era de doar 17 euro, Curtea a considerat că o decizie de principiu era necesară, fiind vorba de o primă cerere după modificarea legislației naționale.

A doua clauză de salvagardare necesită ca cererea să fi fost examinată în mod corespunzător de o instanță internă. Astfel, Curtea a declarat admisibilă o cerere în care suma în litigiu era de 70 de euro, deoarece legislația națională nu prevedea un recurs efectiv în acest sens.

Trebuie specificat că, odată cu intrarea în vigoare a Protocolului nr. 15, a doua clauză de salvagardare va fi eliminată.

11. Cererea vădit nefondată (Articolul 35 § 3 al Convenției)

Cererea dumneavoastră poate fi declarată vădit nefondată chiar dacă toate condițiile formale de admisibilitate expuse anterior au fost îndeplinite. Este cazul atunci când cererea nu indică nicio încălcare a drepturilor garantate de Convenție sau dacă există o jurisprudență constantă și amplă în cereri identice sau similare care stabilesc faptul că nu există nicio încălcare a Convenției.

Cererea dumneavoastră poate fi vădit nefondată dacă nu ați prezentat probe suficiente în sprijinul faptelor și încălcărilor expuse. De exemplu, dacă nu explicați modul în care articolul Convenției pe care îl citați a fost încălcat.

Cererea dumneavoastră poate fi declarată inadmisibilă dacă aceasta este atât de confuză încât Curții îi este obiectiv imposibil să înțeleagă faptele pe care le denunțați. Același lucru este valabil și pentru plângerile fanteziste, cele vădit inventate sau cele vădit contrare bunului simț.

În cele din urmă, Curtea nu este o „instanță de gradul patru de jurisdicție”, nu este o instanță de apel, de revizuire sau de casare. Ea nu poate contesta stabilirea faptelor cauzei dumneavoastră de către instanțele naționale, nici interpretarea sau aplicarea dreptului intern și nici vinovăția sau nevinovăția dumneavoastră într-o cauză penală.

12. Remarci finale

În fine, procedura în fața Curții de la Strasbourg este gratuită. Nu este necesar să fiți reprezentați de un avocat, cel puțin în etapa inițială a procedurii, iar cererea poate fi redactată în una din limbile statelor membre ale Consiliului European.

Nu există nicio cale de apel împotriva deciziei prin care Curtea declară cererea dumneavoastră inadmisibilă. Dacă cererea dumneavoastră este vădit inadmisibilă, Curtea vă va informa în scris în timp util. Cu toate acestea, dacă cererea dumneavoastră este admisibilă, Curtea va decide dacă drepturile dumneavoastră garantate de Convenție au fost sau nu încălcate.

Majoritatea deciziilor și hotărârilor Curții sunt publicate în baza de date HUDOC³.

Pentru a avea mai multe șanse ca cererea dumneavoastră să fie declarată admisibilă de către Curte, vă rugăm să luați în considerație toate criteriile de admisibilitate menționate. De asemenea, nu ezitați să consultați baza de date HUDOC, pagina Internet, precum și celelalte publicații ale Curții, cum ar fi Ghid practic cu privire la admisibilitate⁴, pe care îl puteți găsi pe pagina Internet a Curții.

³ <http://hudoc.echr.coe.int/>

⁴ http://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_ROM.pdf